

vidt i Udelukkelse, idet det Hele vilde tabe en stor Del af sin Betydning, hvis man holdt sig dertil, men paa den anden Side ment, at det at medtage alle saadanne Sager vilde føre til noget Dignende, som jeg før sagde, nemlig, at i Virkeligheden ville Rævningerne blive indblandede i de allerfleste kriminelle Sager. Man er nu kommen til den Bestemmelse, som det ærede Medlem, der talte før mig (Leth), havde saa Meget imod, og mod hvilken der ogsaa lader sig Neget indvende, nemlig at lade Rævningernes Kompetence være afhængig af, om det efter Anlagemagtens Skjøn kan antages, at den Sigtede vil have forskyldt Straffearbejde. Paa den Maade vil det, som man let vil se, kun blive de grovere Tyverier, altsaa dels Indbrudstyverier, dels alle saadanne Tyverier, der falde ind under Begrebet grovt Tyveri, ligesom ogsaa de Arter af simpelt Tyveri, der ere af en grovere Natur, der ville komme ind derunder, og endvidere Bedragerier af grovere Art. Det har naturligvis sine store Ulemper at lade det være afhængigt af et Skjøn af Anlagemagten, om Sagen skal for Rævninger eller ikke, og navnlig kan der være en Frygt for, at man paa den Maade vil udstrække Forundersøgelsen videre end ellers, for at komme tilbunds i Forbrydelsens samtlige Kjendemerker og derved blive sat istand til at bedømme, om den kan antages at føre til Straffearbejde eller ikke; men jeg tror, at naar man vil underkaste Spørgsmaalet en grundig Overveielse — og saa Ting have været Gjenstand for saa grundige Overveielser baade i Kommissionen og ogsaa tidligere andesteds som netop dette Punkt — vil man finde, at det her Foreslaaede er den eneste Maade at ordne Sagen paa, naar man ikke skal føres til Overbebyrdelse af Borgerne. Nu har man gjort den Indvending imod Bestemmelsen i Lovudkastet, at derefter skal den Sigtede jo, naar de almindelige Betingelser for Anvendelse af Rævninger ere tilfede, kunne vælge, om han vil have sin Sag paakendt af Rævninger eller ikke, og man har sagt, at det er dog ganske urimeligt saaledes at overlade det til Paagjalvende selv, om den ene eller anden Art Ret skal dømmes over ham; det maatte være Noget, der afgjordes af Staten efter almindelige Regler og ikke efter, hvad den Enkelte fandt at være det Retteste. Det finder jeg nu, er en Indvending, som jeg til en vis Grad kan være enig i; men jeg siger ogsaa: kun til en vis Grad, og jeg tror, at, naar man ser lidt næriere til, vil man finde, at Bestemmelsen ingenlunde er i Uoverensstemmelse med den Grundtanke, man nu har med at indføre Rævninger, nemlig den, som jeg før nævnte, at den Paagjalvende skal have det Børn at kunne sikke sig imod at blive dømt af de retslærde Dommere, uden at en vis Kredt af hans Medborgere kan overbevise sig om, at han er skyldig. Men det ligger da overordentligt nær, at han, naar han

ikke selv paakalder dette Børn, eller ikke anser det som noget Børn, kan blive fri derfor. Jeg kommer derved til at tænke paa, hvad der hændte mig i Baden i 1868. Jeg traf der en meget intelligent Mand, og jeg kom til at spørge ham om, hvorledes man syntes om Jurgen i Baden, hvor man har haft den allerede temmelig tidligt, hvorledes Dommen lød derover. Han svarede Ja, det er forskjelligt; det kommer an paa, hvorledes det tages, men jeg tror at kunne udtrykke det korrekt, naar jeg siger, at, naar man er skyldig, vil man helst for Rævninger, men er man uskyldig, vil man helst for retslærde Dommere! Nu vil jeg ikke sige, at denne Badens Ord ubetinget slog til eller træffer det Rigtige; men jeg tror, at man bør imødekomme den Anskuelse, der findes hos en Del Uskyldige, at de ere bedst tjente med at blive dømt af retslærde Dommere, og derfor fritage dem for Rævninger. Paa den anden Side forekommer det mig, at det ogsaa var uberettiget, naar det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) dolerede over den Bestemmelse i Slutningen af § 11, at Landsretterne kunne i de Tilfælde, hvor Rævninger ikke i og for sig efter Lovgivningen træde til, indrømme det paa Andragende af den Sigtede. Det forekommer mig at være saa overmaade naturligt; der kan være Leiligheder, hvor netop det enkelte Tilfældes Beskaffenhed taler for, at man særlig vil lade Rævninger medvirke, naar den Sigtede ønsker det, og der synes Intet at være naturligare, end at det netop kan ske ved Landsrettens Medvirking. Jeg skal med Hensyn til Rævningeforholdet indskrænke mig dertil. Jeg tror som sagt, at den Ordning af Lægmandsmedvirkingen, som sker gennem Jurynstitutionen, er den uheldigste Form, man kan tænke sig for Lægmands Deltagelse i Sagernes Paadømmelse. Men jeg mener paa den anden Side, at man nu vistnok har gjort, hvad der kunde gjøres for at modvirke de farlige Følger deraf, idet man her i Udcastet har stillet det saaledes, at der er givet Myndighed til de retslærde Dommere til at modvirke urigtige Domme fra Rævningernes Side, forsaavidt de gaa i dømmende Retning. De frifindende Domme, der bero paa Misforstaaelse eller paa Retsvildfarelse, kan man ikke gjøre Noget ved, men med Hensyn til domsfældende Domme har man jo truffet de Bestemmelser, som findes i dette Udcasts §§ 350 og 351, hvorefter de retslærde Dommere kunne tilføjesætte en domsfældende Kjendelse, naar det viser sig, at den beror paa en Retsvildfarelse, eller kunne bevirke Paadømmelse ved en anden Jury, naar de finde, at Jurysjendelsen ikke er bygget paa et efter Erfaringens Vidnesbyrd tilstrækkelig godgjort faktisk Grundlag for en ugunstig Erklæring. Det er karakteristisk for Rævningstitutionen, at man efterhaanden er kommen derhen, at man finder det nødvendigt at træffe saadanne Rauteler, Sikkerhedsmidler mod de for